

УКРАЇНА

(19) UA (11) 39503 (13) U

(51) МПК (2009)

A61K 6/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬвидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ ГІПЕРЧУТЛИВОСТІ ЗУБІВ

1

2

(21) u200812585

(22) 27.10.2008

(24) 25.02.2009

(46) 25.02.2009, Бюл.№ 4, 2009 р.

(72) ІВАНИЦЬКИЙ ІГОР ОЛЕКСІЙОВИЧ, UA, НІКОЛІШИН АНАТОЛІЙ КАРЛОВИЧ, UA, ПЕТРУШАНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА, UA

(73) ІВАНИЦЬКИЙ ІГОР ОЛЕКСІЙОВИЧ, UA, НІКОЛІШИН АНАТОЛІЙ КАРЛОВИЧ, UA, ПЕТРУШАНКО ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА, UA

(57) Спосіб комплексного лікування гіперчутливості зубів, що включає поєднане використання лікар-

ських засобів, який **відрізняється** тим, що як засіб місцевої специфічної дії призначають "Глуфторед" шляхом нанесення на поверхню зуба один раз при гіперчутливості зубів I ступеня, двічі з інтервалом у два тижні при гіперчутливості зубів II та III ступеня, додатково призначають "Кальцій-Дз Нікомед" для хворих із гіперчутливістю зубів I ступеня по 1 табл. 1 раз на добу впродовж 20 днів, 2 рази на рік та при гіперчутливості II чи III ступеня - по 1 табл. 2 рази на добу впродовж 30 днів, 3 рази на рік.

Запропонована корисна модель відноситься до галузі медицини, а саме терапевтичної стоматології, і може бути застосована при лікуванні хворих із гіперчутливістю зубів.

У сучасних умовах проблема гіперчутливості зубів не втрачає своєї актуальності, що пояснюється, передусім, значною розповсюдженістю даного патологічного стану та тяжкістю його клінічних проявів. Крім того, численні засоби, що використовуються в лікувальній практиці для її усунення, нерідко виявляються нездатними у повній мірі задовольнити пацієнта та лікаря. Тому проблема пошуку оптимальних методів лікування хворих із гіперчутливістю зубів має не лише наукове, але й соціально-практичне значення, адже мова йде про забезпечення комфортних умов для життя й праці мільйонів людей.

Відомий спосіб лікування гіперчутливості зубів [Пат. 48965 UA, МКИ A61K7/16. Композиція та спосіб для лікування гіперсенситивності зубів, спосіб герметизації дентинових каналців / Кеннет Марковіц, Майкл І. Джелфер (US). - № 97115406; заявл. 10.04.1996; опубл. 16.09.2002, бюл. №9-С. 36].

Найбільш близьким до запропонованого способу є спосіб лікування гіперчутливості зубів [Пат. 2195920 RU, МКИ A61K6/02. Способ лечения гиперестезии твердых тканей зуба / В.Р. Дедеян, Г.А. Чухаджан, А.И. Грудянов (RU). - №2000126599/14; заявл. 24.10.2000; опубл. 01.10.2003.], що включає аплікацію на поверхню зубів біополімерної адгезивної плівки на основі пластифікованого спирту, що

містить у якості основного лікарського компоненту натрію фторид, а також хлоргексидину біглюконат або бензалконію хлорид для додаткової антисептичної дії двічі на добу протягом 5-7 днів.

Однак відомий спосіб лікування гіперчутливості зубів не дозволяє забезпечити стійкий терапевтичний ефект внаслідок недостатньо глибокої обтурації дентинних каналців та нездатності комплексно впливати на різні ланки патогенезу цього захворювання. Крім того, до недоліків даного способу лікування слід віднести його відносно тривалість та трудомісткість.

Незважаючи на відсутність єдиної точки зору на проблему виникнення гіперчутливості зубів, найбільшого визнання отримала гідродинамічна теорія, у відповідності до якої дія більшості сучасних лікувальних засобів спрямована на зниження руху рідини у дентинних каналцях шляхом зменшення їх діаметру або повного блокування. Найкраще досягти цього, на нашу думку, дозволяє метод «глибокого фторування», що забезпечує максимальну герметизацію мікропор в емалі і трубочок в дентині, а також ремінералізацію твердих тканин зубів.

Останнім часом з'явилися публікації, в яких гіперчутливість зубів розглядається як системне захворювання. Авторами наголошується, що у біологічні процеси, які відбуваються у середовищі «зуб-слина» втручаються загальні фактори, нерідко перетворюючись на визначальні [Шварцнау В.І., 2007]. Зокрема, значний інтерес викликають роботи, що встановлюють залежність між порушеннями

(13) U

(11) 39503

(19) UA

у кальцій-фосфорному гомеостазі на рівні організму та розвитком гіперчутливості зубів [Копчак О.В., 2006]. Зрозуміло, що порушення кальцій-фосфорного метаболізму внаслідок нейроендокринних та імунних розладів, захворювань органів травлення, крові, нирок та ін. не можуть негативно не позначитись на процесах мінералізації твердих тканин зубів.

В основу корисної моделі поставлене завдання розробити спосіб лікування гіперчутливості зубів, шляхом підбору лікарських засобів місцевої та загальної дії, завдяки їх комплексному впливу на різні ланки патогенезу захворювання, що поєднує місцеву корекцію структурно-функціонального стану твердих тканин зубів та загальну терапію, спрямовану на відновлення фосфорно-кальцієвого обміну в організмі, домогтися суттєвого зниження больової чутливості зубів, стійкого терапевтичного ефекту при мінімальних затратах на лікування та зниження трудомісткості.

Поставлене завдання вирішують створенням способу комплексного лікування гіперчутливості зубів, що включає поєднане застосування лікарських засобів, який, згідно корисної моделі, відрізняється тим, що в якості засобу місцевої специфічної дії призначають «Глуфторед» шляхом нанесення на поверхню зуба один раз при гіперчутливості зубів I ступеня, двічі з інтервалом у два тижні при гіперчутливості зубів II та III ступеня, додатково призначають «Кальцій-Дз Ні-комед» для хворих із гіперчутливістю зубів I ступеня по 1 табл. 1 раз на добу впродовж 20 днів, 2 рази на рік та при гіперчутливості II чи III ступеня - по 1 табл. 2 рази на добу впродовж 30 днів, 3 рази на рік.

«Глуфторед» (фірма «ВладМиВа») - препарат для глибокого фторування твердих тканин зуба. В стоматологічний комплект входять рідина і суспензія. Рідина - розчин блакитного кольору, що містить іони фтору і міді. Суспензія - дрібнодисперсний гідроокис кальцію у дистильованій воді, з додаванням стабілізатора.

«Кальцій-Дз Нікомед» (фірма «Nycomed») - одна таблетка містить 1250мг кальцію карбонату (що відповідає 500мг вільного кальцію) та 200мг холекальциферола (вітамін Дз). Унікальність цього препарату полягає в тому, що він містить карбонат кальцію, який у 10 разів краще засвоюється організмом, ніж глюконат кальцію. При цьому засвоєння кальцію підсилюється завдяки його комбінації з активною формою вітаміну Д.

Спосіб лікування гіперчутливості зубів здійснюють таким чином: поверхню зуба, попередньо очищену, промиту водою та просушену, змочують значною кількістю рідини (розчин, який містить іони фтору та міді), що входить до комплексу препарату «Глуфторед», через 1 хвилину надлишок рідини видаляють та наносять другий компонент комплексу - суспензію гідроокису кальцію. Кількість подібних процедур визначається відповідно до ступеня гіперчутливості зубів: при гіперчутливості зубів I ступеня лікування проводиться лише 1 раз, при гіперчутливості зубів II та III ступеня застосування «Глуфтореду» здійснюється двічі з інтервалом у 2 тижні. Одночасно пацієнтам призначається препарат «Кальцій-Дз Нікомед», схема прийому якого також обумовлюється ступенем вираженості

клінічних проявів гіперчутливості зубів. Хворим із гіперчутливістю зубів I ступеня «Кальцій-Дз Нікомед» призначається по 1 табл. на день протягом 20 днів, 2 рази на рік. Пацієнтам із гіперчутливістю II чи III ступеня пропонується приймати препарат по 1 табл. 2 рази на день протягом 30 днів, 3 рази на рік.

Приклад клінічного застосування способу: хвора К., 1974 р.н. звернулася на кафедру терапевтичної стоматології Вищого державного навчального закладу України «Українська медична стоматологічна академія» зі скаргами на значні больові відчуття при вживанні холодної та кислої їжі, а також при вдиханні холодного повітря та чищенні зубів, що зникають одразу після усунення. Тривалість захворювання становила приблизно 1 рік. Хвора раніше вже зверталася за спеціалізованою медичною допомогою, однак повного усунення проявів захворювання не відбулось. З анамнезу життя та за даними медичної документації було встановлено, що пацієнтка страждає на хронічний гастродуоденіт та аднексит.

Об'єктивно - шкірні покриви чисті, звичайного кольору, їх цілісність не порушена, патологічних елементів не виявлено. Регіонарні лімфатичні вузли не збільшені. Відкриття роту вільне. Експерсія суглобових голівок у повному обсязі. Змін у скронево-нижньощелепних суглобах не виявлено. Червона облямівка губ без змін. Присінок рота середній - 6мм. Вуздечки верхньої та нижньої губи у вигляді тонкого еластичного тяжа. Сосочкові частини ясен гіперемовані, набряклі. Язик у кольорі не змінений, з боків виявлені відбитки зубів. Стан племб у 16, 35, 36, 46 задовільний. Стан гігієни порожнини рота задовільний. Визначення індексу CPITN вказало на необхідність проведення професійної гігієни (зняття зубних нашарувань) та навчання гігієнічному догляду за порожниною рота. У пацієнтки ознаки гіперчутливості зубів спостерігались на візуально незмінених пришийкових ділянках 16, 15, 14, 24, 25, 26, 33, 32, 31, 41, 42, 43. Індекс інтенсивності гіперчутливості зубів становив 2,5 бала, індекс роз-повсюдженості гіперчутливості відповідав 41,4%. Середній показник електричної провідності твердих тканин зубів дорівнював $32,5 \pm 5,48 \text{ мкА}$; рівень мікрокристалізації слини оцінювався у 1,9 бали. Клінічний діагноз: гіперчутливість зубів III ступеня, генералізована форма.

Для лікування цієї хворий був запропонований комплексний спосіб лікування гіперчутливості зубів, де в якості засобу місцевої специфічної дії використовувався препарат для глибокого фторування «Глуфторед», а корекцію кальцій-фосфорного обміну забезпечував препарат «Кальцій-Дз Нікомед» за вказаною вище методикою. Проведене лікування препаратом «Глуфторед» дозволило повністю усунути больові відчуття від дії будь-яких подразників. Через 2 тижні, 1 та 3 місяці від початку лікування досягнутий терапевтичний ефект залишався стабільним, рецидиву захворювання не було зафіксовано.

Запропонований спосіб був застосований у лікуванні 33 пацієнтів із гіперчутливістю зубів. Наслідки лікування виявилися в тому, що через 2 тижні від початку лікування позитивна динаміка

спостерігалась у всіх хворих. Так, повне усунення больових відчуттів було зафіксовано у 28 пацієнтів, у 5 пацієнтів відмічено значне зниження проявів захворювання. Через 1 та 3 місяці у всіх пацієнтів із повним усуненням симптомів гіперчутливості зубів було зафіксовано стабільність отриманих результатів лікування, а у решти хворих спостерігалася подальша позитивна динаміка. Крім того, використання запропонованої комплексної схеми лікування, дозволило не тільки досягти стійкого усунення клінічних проявів гіпер-

чутливості зубів, але й позитивно позначилось на показниках електричної провідності тканин зубів та мікрокристалізації слини, що опосередковано свідчить про нормалізацію фосфорно-кальцієвого обміну в організмі пацієнтів.

Запропонований спосіб комплексного лікування гіперчутливості зубів здатний повністю усувати больові відчуття, має пролонговану анальгезуючу дію, зручний у користуванні та не викликає побічної дії.